

[Wilhjelm.]

elt formål. Vi synes alligevel, at disse undtagelser er tilstrækkelige og tilstrækkelig vigtige til, at så må vi tage det øvrige med.

Eva Rothenborg (FP):

Da hovedaktøren ikke var i stand til at blive og medforslagsstillerne, eller skal jeg kalde dem statisterne, heller ikke var at finde, så er jeg trådt ind som dubleant med meget kort varsel. Derfor må jeg så også med en omskrivning af en episode fra Det gamle Testamente sige, at røsten er Pouls-gaards, men ordene bliver Evas.

Vi er selvfølgelig ikke uvante med at blive foreholdt vor, er det ikke populistiske holdning, det hedder, til kunst og kultur, dette undefinerbare begreb, som i stigende udstrækning bliver brugt som et middel i den politiske propaganda. Dertil føjes at fremskridtspartiet er kulturfjendsk, at vi er modstandere af kunsten osv. Fjendske er vi, ja, men kun over for den kendsgerning, at det skal være nogle få statsudpegede forstå-sig-på'ere, der skal fortælle befolkningen, hvad der er kunst, hvad der kultur, og hvad der ikke er det. Det er som i så mange andre tilfælde det statsprægede overformynderi, vi er modstandere af, et overformynderi, der sniger sig tættere ind på os hver eneste dag, med det formål faktisk at gøre os til slaver i en falsk fornemmelse af tryghed. Det er betegnende, at der på et tidspunkt, hvor man plæderer for langt større folkeligt engagement i forskellige samfundsspørgsmål, samtidig i stigende grad nægter befolkningen en selvstændig stillingtagen til problemerne, og ikke mindst, hvad deres pengemidler skal gå til.

I rapporten fra kunstfonden siges det, at loven om Statens Kunstfond ikke var tænkt som erhvervsstøtte, men til fremme af dansk skabende kunst, og dertil føjedes det så af en af ordførerne: men dog uden at skele til afsætningsmulighederne for den.

Se, kunst er et håndværk som alle andre, og det at kunne leve af et håndværk, det kræver en kunnen, der gør håndværk salgbart i konkurrencen med andre udøvere af samme håndværk. En gammel, nu afdød dansk kunstner, Johan Rohde, sagde engang i forbindelse med, at han blev tildelt Thorvaldsenmedaljen, at alle de forskellige moderne ismer i virkeligheden er et skalke-

skjul for, at de ikke kan deres håndværk. Han var far til den nuværende chef for det kgl. teater.

Det er derfor efter vores opfattelse — og den har vi jo sådan set lovhjemlet ret til at have og udtrykke på vegne af de vælgere, der har placeret os i dette hus — at Statens Kunstfond både er endt som en slumrepølle for kunsten og er benyttet til formål, der direkte strider imod hensigtsparagraffen om skabende kunst. Der kunne man med fuld ret nævne bl. a. Solvognen, som nu er blevet betegnet af fru Birte Weiss som at kunne flytte grænsepæle, og af hr. Wilhjelm, at det var den snæversynede småtskårenhed, der bagefter gav sig udtryk i fjendtligheden imod kunststøtten. Da kan man jo bare og må sandsynligvis også bare sige: ja men det sete afhænger af øjnene, for det er jo ganske givet et udtryk for den folkelige reaktion, som deles af meget brede kredse af befolkningen, når reaktionen imod støtten har været, som den var.

Naturligvis kan man jo godt, hvis man går ind på tanken om ophævelse, spøgefuldt forestille sig en tilbagevenden til — det har også været nævnt — rokokotidens private understøttelsesvirksomhed og fremmale et billede af en musikalsk soiré hos greven af Dyrehavsbakken, eller hvordan man nu skal sige det, hvor kulturministeren med knæbukser og kalvekrøs og sin uundværlige kridtpibe sidder og lytter til opførelsen af den sidste nye kakofoni. Det er dog ikke så langt, vi skal. Dette også kun sagt i spøgefuldhed.

Men når vi foreslår en ophævelse af kunstfonden, er det i erkendelse af, at der i de 12 år, der er gået siden lovens gennemførelse, faktisk er sket en ændring af kunstens stilling i befolkningens øjne. Skal den i det hele taget reddes fra den stigende fjendtlighed, som også hr. Lembourn nævner, og som vil være dræbende for kunstens stilling, så må dens vilkår ændres fra at være en statsdomineret rugekasse for gennemførelse af det, der på et eller andet tidspunkt vil blive politisk kunst, og som vi møder det i folkedemokratierne. Nu er tidspunktet kommet til at lade folk selv få lov at afgøre, hvad der er kunst. Derom er meningene så mangfoldige som stjernerne på himlen, så der vil blive plads til alle.

Opgiv flere forsøg på en umyndiggørelse